

РЕЦЕНЗІЇ

В. В. Галунько,
доктор юридичних наук, професор

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

У рецензованій монографії В. Й. Пашинського¹ досліджуються важливі на сьогодні питання адміністративно-правового забезпечення оборони держави та оборонної реформи в складній військово-політичній та військово-стратегічній обстановці навколо України, пов'язаній із російською збройною агресією. Нині проблема забезпечення оборони України є однією з найбільш пріоритетних у діяльності держави, інститутів публічного державного управління та громадянського суспільства. А оборона держави, як основний елемент національної безпеки, стає домінуючою серед видів національної безпеки, погребує підвищеної уваги як з боку держави, так і наукової спільноти.

Актуальність монографії обумовлена суспільною потребою об'єктивного та всебічного вивчення, наукового дослідження теоретичних та практичних питань адміністративно-правового забезпечення оборони України в умовах дії особливого періоду, правового режиму воєнного стану, при проведенні операції об'єднаних сил по звільненню тимчасово окупованої території нашої держави.

Дана монографія являє собою фундаментальну наукову працю, є першим комплексним правовим дослідженням проблемних питань адміністративно-правового забезпечення оборони України, в якому розглядається значення і роль юридичної науки та адміністративного права для забезпечення оборони України.

Як свідчить зміст наукового дослідження, у процесі роботи над ним, автором широко використані праці вітчизняних та іноземних науковців, що стосуються теоретичних проблем розвитку сучасного адміністративного права, а також наукові праці, які тією чи іншою мірою пов'язані з проблематикою адміністративно-правового забезпечення оборони держави в системі національної безпеки України.

Треба також визнати належне використання автором сучасних методологічних підходів та методів дослідження визначених наукових проблем, що свідчить про достатній рівень володіння сучасними методами наукового пізнання суспільних процесів та державно-правових явищ. Це дозволило В. Й. Пашинському зосередити основну увагу саме на тих проблемах досліджуваної ним сфери публічного управління обороною держави, які ще не дістали свого наукового вирішення. Заслуговує уваги досить вдало вибрана структура та логічність викладення матеріалу монографії. Вона складається зі вступу, чотирьох розділів та висновків, де із дотриманням відповідного співвідношення загально-теоретичних та конкретних питань, послідовно вирішуються поставлені наукові завдання, сформулювати необхідні наукові дефініції. Спочатку автором аналізуються теоретико-правові основи забезпечення оборони України (генеза адміністративно-правового забезпечення оборони України; місце оборони держави в системі національної безпеки України; поняття та сутність оборони України як державно-правового явища та об'єкта адміністративно-правової науки), методологічні засади та поняття адміністративно-правового забезпечення оборони України (методологічні підходи у дослідженні зазначеної проблематики; поняття, сутність та особливості адміністративно-правового забезпечення оборони держави).

---

¹ Забезпечення оборони України: адміністративно-правові аспекти: монографія [Текст] / В. Й. Пашинський. – Київ : ФОП Маслаков, 2018. – 408 с.

Відштовхуючись від сформульованих теоретико-правових висновків, автор переходить до аналізу особливостей адміністративно-правового статусу суб'єктів забезпечення оборони України, розглядає проблемні питання законодавчого визначення та розмежування їх функцій, завдань та повноважень у системі забезпечення оборони України.

Окрему увагу автор звертає на адміністративно-правовий статус Збройних Сил України, як основного спеціального суб'єкта забезпечення оборони, визначає проблематику нормативно-правового закріплення їх статусу, надає авторське визначення та правову характеристику адміністративно-правовому забезпеченню діяльності Збройних Сил України, критично характеризує якісну сутність та пропонує актуалізацію їх законодавчо визначених завдань та функцій. Після чого, за допомогою системно-порівняльного методу, досліджує правовий статус, завдання, функції та особливості адміністративно-правового забезпечення діяльності інших складових сил оборони.

На основі аналізу міжнародного досвіду держав-членів НАТО, автор визначає сучасні наукові підходи до адміністративно-правового забезпечення оборони України з урахуванням зарубіжного досвіду та стандартів Північноатлантичного альянсу.

Вважаємо доцільним зосередити увагу на окремих нових, але науково обґрунтованих положеннях монографії, які, на нашу думку, є особливо важливими та науково цінними. Серед нових положень, які запропоновані автором, найбільш цікавими вбачаються: обґрунтування позиції про формування в межах сучасного адміністративного права військово-адміністративного права як підгалузі Особливого адміністративного права; авторське визначення та класифікація адміністративних відносин у сфері оборони як військово-адміністративних правовідносин; авторське визначення поняття та структури адміністративно-правового забезпечення оборони; визначення характерних ознак та структури адміністративно-правового забезпечення діяльності Збройних Сил України.

Без сумніву, позитивною рисою монографії є удосконалення понятійного апарату в сфері адміністративно-правового забезпечення оборони держави, запропоновані автором дефініції: «оборона України», «адміністративно-правове забезпечення оборони», «суб'єкти адміністративно-правового забезпечення оборони», «військово-адміністративні правовідносини», «військово-адміністративні правові норми» «військово-адміністративне законодавство»; формування в межах сучасного адміністративного права військово-адміністративного права як підгалузі Особливого адміністративного права; авторське визначення та класифікація адміністративних відносин у сфері оборони як військово-адміністративних правовідносин; авторське визначення поняття та структури адміністративно-правового забезпечення оборони; визначення характерних ознак та структури адміністративно-правового забезпечення діяльності Збройних Сил України.

Особливої уваги заслуговують сформульовані автором практичні пропозиції щодо розробки проєктів нових законів України: «Про національну оборону України», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з питань діяльності сектору безпеки і оборони», які відповідають завданням оборонної реформи та міжнародним стандартам правового регулювання сфери оборони держави.

У монографії чітко сформульовані загально-теоретичні висновки, достатньо конкретні рекомендації та практичні пропозиції, які підтверджують її науково-теоретичну та науково-практичну цінність. Отримані результати дослідження також засвідчують науковий внесок автора у розвиток адміністративно-правової науки.

Таким чином, монографія В. Й. Пашинського «Забезпечення оборони України: адміністративно-правові аспекти» є комплексною фундаментальною науковою працею, виконаною на актуальну тему, та має наукову й практичну цінність. Результати дослідження можуть бути цікавими і корисними для науковців, викладачів, аспірантів (ад'юнктів), студентів (курсантів) вищих юридичних та військових навчальних закладів, усіх, чия діяльність пов'язана із забезпеченням оборони України.